A°. 1835. N°. 79.

SURINAAMSCHE LETTERKUNDIG

Courant. Dagblad.

Vrijdag den 2den October.

PARAMARIBO.

PARAMARIBO, den 29 September 1835.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal voortaan wederom des Maandags en Donderdags des voormiddags ten *negen* uren, ten Gouvernements huize PUBLIEKE AUDIENTIE zullende verleenen, met bepaling dat niemand wie hij ook zij, tot dezelve Audientien zal worden toegelaten, dan die zijnen naam hebbe ingeschreven of hebbe doen inschrijven op eene lijst welke daartoe opgenoemde dagen van *half negen* tot *negen* uren, ten Gouvernements-huize gereed zal liggen, mitsgaders dat na afroeping der personen op die lijst vermeld, dezelve Audientie zullen gehouden worden voor te zijn afgeloopen.

Zoo heeft de ondergeteekende, als daartoe gelast, de Eer zulks door deze ter kennisse van het Algemeen te brengen.

De Eerste Luitenant Adjudant,

R. H. ESSER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 26 *September* 1835.

Van wege Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden:

Aan de Slaven *Carolina*, *Lodewijk*, *George* en *Francis*; toebehoord hebbende aan F. L. ROLAND.

Aan de Slavin *Anna*; toebehoord hebbende aan de Weduwe Js. DE LA PARRA.

Aan de Slaven *Betty*, *John*, *Jean* en *Hellen*: toebehoord hebbende aan R. GORDON.

Aan de Slavin *Leentje*; toebehoord hebbende aan D. P. BECKER.

Aan den Slaaf *Johannes*; toebehoord hebbende aan E. J. van BROUWN.

Aan de Slaven *Dauphijn* en *Fannij*; toebehoord hebbende aan M. van JULIAANS.

Aan de Slavin *Magdalena*; toebehoord hebbende aan J. B. DE CROS.

Aan de Slavinnen *Theresia* en *Dientje*; toebehoort hebbende aan J. G. FREUDENBERG; — en dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

CAROLINA HENRIETTA LOUWERMAN.
LODEWIJK HENDRIK LOUWERMAN.
GEORGE DANIEL LOUWERMAN.
FRANCIS ELISABETH LOUWERMAN.
ANNA PASHOEK.
ELISABETH TEEDER.
JOHN TEEDER.
JEAN TEEDER.
HELENA TEEDER.
HELENA JOSEPHINA HUPSCH.
BERNHARD JOHANNES ONVERMOEID.
DAUPHIN BOEKWEIT.
FANNIJ EERBAAR.
MAGDALENA GEURIG.
THERESIA VAN DE POLDER.
DIENTJE VAN DE POLDER.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 10 Augustus 1835.

Nederlanden.

BREDA, 4 Augustus 1835.

Te Amsterdam is dezer dagen overleden de heer Mr. *J. van der Linden*, lid der regtbank van eersten aanleg aldaar. Hij had het zeldzame geluk genoten ruim vijftig jaren de bediening van pleitbezorger te vervullen en daarna nog eenige jaren den regterstoel te bekleeden.

— Ter gelegenheid van het geschrijf over de weigering der Porte om aan een Engelsch en Fransch oorlogsvaartuig de doorvaart door de Dardanellen te vergunnen, ontleent de londensche *Courier* uit eene dezer dagen te Londen verschenen reisbeschrijving in Turkye, het in 1833 gesloten verdrag tusschen Rusland en de Porte. Het bij die overeenkomst gevoegde afzonderlijke artikel, hetwelk bij de redeneringen over de bedoelde weigering herhaaldelijk is ter sprake gekomen, is van den volgenden inhoud:

» *Afzonderlijk en geheim artikel van het verdrag van alliantie, gesloten tusschen Rusland en Turkye op den 8 Julij 1833.*

» Uit kracht van eene der bepalingen des eersten artikels van het verdrag van defensive alliantie, gesloten tusschen de Verhevene Porte en het Keizerlijke Hof van Rusland, hebben de beide hooge contracterende partijen zich verbonden, om elkander, voor de veiligheid van hunne beiderzijdsche staten, wederkeerig *materielen* onderstand en de krachtdadige hulp te verleenen. Daar evenwel Z. M. de Keizer aller Russen, — aan de Verhevene Ottomanische Porte de uitgaven en ongelegenheden wenschende te besparen, welke voor haar uit het verleenen van dergelijken *materielen* onderstand zouden voortvloeijen, dien onderstand niet zal vragen, ingeval de omstandigheden de Verhevene Porte in de verpligting stelden om denzelven te verleenen, zoo zal de Verhevene Porte, in plaats van de hulp, die zij, volgens het beginsel van wederkeerigheid van het verdrag, ingeval van nood verbonden is te verleenen, handelingen ten voordeele van het Keizerlijk Hof van Rusland bepalen tot het sluiten van de zeeëngte der Dardanellen, dat is te zeggen, tot het weigeren van vergunning aan alle vreemde oorlogschepen, om, onder wat voorwendsel ook, in die zeeëngte binnen te varen.

Het tegenwoordige afzonderlijke en geheime artikel zal dezelfde kracht en geldigheid hebben, als of het woordelijk in het verdrag van defensive alliantie van heden ingelascht ware.

» Gedaan te Konstantinopel, den 26sten Junij (8 Julij) des jaars 1833.

Frankrijk.

PARIJS, 4 Augustus.

De *Moniteur* behelst de volgende Proclamatie:

LODEWYK PHILIPS *Koning der Franschen.*

Aan allen die dezen zullen zien, Salut!

FRANSCHEN!

De nationale garde en het leger zijn in rouw gedompeld. Vele Fransche huisgezinnen zijn ontroostbaar; een afgrijsselijke schouwspel heeft mijn hart getroffen. Een oud krijgsman, een oud vriend, gespaard in het vuur van honderd veldtogten, is aan mijne zijde bezweken, onder de slagen die moordenaars mij hadden toegedacht. Zij hebben, om mij te kunnen treffen, niet gevreesd den roem, de eer, de vaderlandsliefde, rustige burgers, vrouwen, kinderen te vermoorden. En Parijs zag het bloed der bestgezinde Franschen op dezelfde plaats en op denzelfden dag vergieten, waarop het voor vijf jaren stroomde tot handhaving der vaderlandsche wetten.

Franschen! Zij, die wij thans betreuren, hebben voor die zelfde zaak hun leven opgeofferd, het is ook nu nog de constitutionele monarchie, het is de wettige vrijheid, het is de nationale eer, het is de veiligheid der huisgezinnen, het heil van allen, die bedreigd worden door mijne vijanden en de uwe; maar de algemeene smart, welke de mijne beantwoord, is te gelijkertijd eene hulde aan deze edele slagtoffers toegebragt en het duidelijkste bewijs van de eenheid van Frankrijk met deszelfs Koning. Mijn gouvernement kent deszelfs pligten; het zal die vervullen. Dat evenwel de feesten, welke den laatsten der plegtige dagen zouden kenmerken, plaats maken, voor meer met de ons bezielende gevoelens overeenstemmende ontboezemingen; dat er waardige eer bewezen worde aan de nagedachtenis van alle diegenen, welke het vaderland kwam te verliezen en dat de rouwsluijer, welke gisteren de directeurvanen overdekte, op nieuw bevestigd worde aan dien banier, het getrouwe kenteeken van de gevoelens der natie.

— Een in den *Moniteur* van dezen morgen geplaatst berigt meldt dat de Kamer der Gedeputeerden, tegen twee uren heden middag aangekondigd, ter aanhooring eener mededeeling van het gouvernement, eerst ten 4 ure zal geopend worden. Het is natuurlijk wel te bevroeden dat de maatregelen welke aan de Kamer zouden worden voorgesteld, nog in eenen nieuwen Kabinetsraad moesten bediscussieerd worden. Er zou gesproken worden: 1°. Over eene wijziging van het 1ste artikel der wet van 29 November 1830, gemaakt ter vervanging van art. 2 der wet van 25 Maart 1822, betreffende de drukpers vergrijpen. Dit 1ste artikel is vervat in de volgende bewoordingen:

» Elke aanranding, door een der in artikel 1 der wet van 17 Mei 1819 genoemde middelen tegen de Koninklijke waardigheid, tegen de orde van troons-opvolging, tegen de regten welke de Koning heeft ontvangen van de Fransche Natie, vermeld in de verklaring van 7 Augustus 1830, en uit krachte van het Constitutionnele Charter door hem aangenomen en bezworen in de zitting van 8 Aug. deszelfden jaars, tegen zijn Constitutionneel gezag, tegen de on-

schendbaarheid van zijnen persoon, tegen de regten en het gezag der Kamers, zal met eene gevangenis van 3 maanden tot 5 jaren en eene boete van 300 tot 6000 francs gestraft worden." Bij de nieuwe redactie van dit artikel zijn de daarbij voorziene misdrijven naauwkeuriger omschreven en de straffen verzwaard geworden.

2°. Over eene wijziging der wet over de Jury om de stemming der gezworenen geheim te laten en de meerderheid van 7 stemmen tegen 5 in plaats 8 tegen 4 te bepalen.

3°. Over een ontwerp van wet betreffende de spotprenten; en eindelijk

4°. Over een ontwerp van wet, betreffende het aanduiden en in gereedheid brengen eener plaats waar de veroordeelden de straf der deportatie zullen ondergaan; eene straf, die thans noodwendig in levenslange detentie wordt veranderd.

— Het schijnt zich te bevestigen dat, zoo wij gisteren melden, de dader van het gruwelfeit van 28 Julij *Fieschi* heet, en eén Korsikaan is. In het *Journal de Paris* lezen wij nu het volgende:

Van zijn 14de jaar af, was hij in dienst van Napels. Onder Koning *Joachim* had hij het eerekruis behaald. In 1815 behoorde hij mede tot de laatste expeditie van dien ongelukkigen Vorst in Kalabrië.

In 1816 kwam hij in Frankrijk terug, alwaar hij, wegens diefstal met verzwarende omstandigheden, tot tien jaren gevangenisstraf veroordeeld en levenslang onder toezigt geplaast is der hooge policie. Hij verduurde voluit zijne straf in de kerkers van Embrun, en bij zijn ontslag uit dezelve werd hem de stad Lyon tot verblijfplaats aangewezen. Eenigen tijd daarna verkrachtte hij zijn banvonnis, nam den naam van *Gérard* aan, en ging als zoodanig te Lodeve arbeiden.

In 1830 kwam *Fieschi* te Parijs terug; hij vertoonde zich voor de kommissie der nationale belooningen, voorzien van certificaten, aanwijzende dat hij onder de restauratie wegens staatkundig vergrijp was gevonnisd geweest. Verscheiden Leden der Kommissie trokken zich zijner met belangstelling aan, en dienden hem met hunne aanbevelingen bij den Minister van Binnenlandsche Zaken, van wien hij nu en dan onderstand verkreeg.

Op deze wijze gelukte het hem, zich eenigermate in betrekkingen te dringen tot verscheidene achtingwaardige staatsburgers, die hem later hebben herkend, met name de Heeren Lt. Kolonel *Ladvocat*, dertijds lid der commissie voor de nationale belooningen; *Didier*, Secretaris Generaal van den Minister van binnenlandsche zaken, *Olivier*, *Dufrêne* en *Caune*, Ingenieur der Bruggen en Wegen.

Op dat tijdstip, terwijl *Fieschi* solliciteerde, was hij medearbeider aan het dagblad *la Révolution de* 1830, van hetwelk alstoen de Heer Lennox Hoofd redacteur was.

Door bescherming der genoemde eerbiedwaardige mannen, werd hij geplaatst in eene rustende onderofficieren kompagnie; vervolgens werd hij aangesteld tot wachter aan een der verlaten van de Bièvre-rivier, welk emplooi hem gedurende langen tijd in betrekking stelde tot een groot aantal der bewoners van de wijk Mouffetard.

In 1833, alle zijne certificaten door de policie prefectuur onderzocht zijnde, werden zij als valsch erkend, en daarvan aangifte aan den Procureur des Konings gedaan. *Fieschi*, in tijds verwittigd, haastte zich te verdwijnen, en van dat tijdstip af aan schijnt hij zijnen naam te hebben veranderd.

Gedurende de 10 jaren, door hem in de Embrunsche gevangenissen gesleten, had *Fieschi* er eene innige betrekking met zekere vrouw *Petit* onderhonden. Deze laatste was wegens frauduleus bankroet tot vijf jaren dwangarbeid veroordeeld. Deze betrekkingen hadden voortgeduurd of zich omstreeks dezen laatsten tijd vernieuwd.

Sedert de volvoering van den helschen aanslag had vrouw *Petit* de vlugt genomen.

Eene harer dochters, welke, zegt men, met *Fieschi* in betrekkingen van denzelfden aard leefde, had insgelijks eenen valschen naam aangenomen en was omstreeks hetzelfde tijdstip verdwenen.

De Justitie stelde te meer prijs op het vatten dier beide vrouwen daar men, behalve andere uit haar te verkrijgen inlichtingen, redenen had te gelooven dat bij eene van beide een valies was berustende, waarvan de dagbladen reeds gesproken hebben, en hetwelk *Fieschi* kort vóór de uitvoering van zijn moordfeit uit zijn woonverblijf had laten weghalen.

Beide die vrouwen zijn heden nacht gevat geworden, en metterdaad is het valies bij de dochter gevonden en in beslag genomen.

Niet zonder moeite is het der politie gelukt tot deze ontdekking te geraken, want het is gebleken dat vermeld valies, na de volvoering van het gruwelstuk, achtervolgens in negen onderscheiden woonverblijven is verborgen geworden.

Met name was dit het geval bij eenen zich noemenden *Moret*, op wien, zegt men, zware beschuldigingen drukken, en die insgelijks in handen der justitie is. Bij het in hechtenis nemen van dien persoon heeft men in zijne woning geene andere papieren gevonden dan eenige lombardbriefjes van vrouwen kleederen, en kwitantien van abonnementsgelden op den *Réformateur*.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 29sten September, de Nd. Am. Brik *Telegraph*, Kap. S. Blanchard; van Portland.

Den 30sten, het Schip *Leonidas*, Kapt. B. Corbiere, van Amsterdam, hebbende 49 dagen reis; Passagiers: P. J. BREDENBACH en W. J. DE JONGE.

UITGEKLAARD.

Den 30sten, het Schip *Zorgvuldigheid*, Kapt. J. J. Prouver, naar Amsterdam; lading: 304 vaten Suiker, 59 balen schoone- en 8 dito vuile Katoen.

ADVERTENTIEN.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip *Susanna Maria*, Kapt. C. Spiegelberg qq. — Adres bij *L. D. J. van Bommel*.

Het Schip *Maria Anna*, Kapt. E. P. Broos. — Adres bij *Gebr. Reijns*.

Het Schip *Minerva*, Kapt. J. J. Kiers. — Adres bij *J. L. Gellée*. — sluit ultimo dezer.

(Zie verder ons vorig No.)

Ter Drukkerij van FUCHS & C°.